

VILLE DE BRUXELLES

Conseil consultatif
de la
Personne handicapée

STAD BRUSSEL

Stedelijke Adviesraad
voor
Personen met een Handicap

Séance plénière – Voltallige zitting

Rapport du 7 mars 2013 – Verslag van 7 mars 2013

Présents/ Aanwezig: M. l'Echevin Mohamed Ouriaghli – Président du CCPH, M. Alexandre Van der Linden (collaborateur de l'Echevin), Mevr. Agnes Pieck (Blindenzorg Licht en liefde), Dhr. Stijn Van Roei (VeBeS), Mevr. Christiane De Busschere, Mme Roselyne Borghmans (ONA), M. Vincent Danniau, Monsieur Bienvenu Mputu Boyelo (Handicongo), M. Samir El Bidadi (Le 6ème Sens), M. Gregory Van Gampelaere (AMT Concept), M. Miguel Gerez (AMT Concept), M. Benoit Wouters (Groupe « Vous et Moi »), M. Jean Depasse, M. Michel Cormond (Altéo), Mme Carine Farkas (Altéo), Mme Gaëlle Féchant (Ligue Braille), Mme Rose-Marie Montini (Les Amis de Benjamin), M. Nino Peeters (Passe le message à ton voisin / AMT Concept), Mme Sophie Vankrieking (Le 8ème Jour), Mevr. Frédérique de Jonge (Gehandicapt en Solidariteit – FNPH), Mme Antoinette Linard (Conseil consultatif des Seniors), Mme Rosa Collet.

Excusés/Verontschuldigd: Mevr. de Ondervoorzitster Nadia Hadad, Mevr. Conny Roekens (Ado-Icarus), Mme Danièle Brulein (Conseil consultatif des Seniors), M. Karim Mourad.

Absente/ Afwezig: Monsieur Daniel Peltzer (Association Belge des Paralysés), Dhr. Bernard Lemaire.

Secrétariat/ Secretariaat: service Égalité des chances / dienst Gelijke Kansen.

1 Inscription des points divers à l'ordre du jour
et approbation du rapport du 29 novembre 2012.

2 Communications

Monsieur Mohamed Ouriaghli, nouvel Echevin en charge de l'Égalité des chances et Président du CCPH se présente et souhaite la bienvenue aux Conseillers. Il propose éventuellement de changer de salle de réunion (au rez-de-chaussée de préférence), si les Conseillers le souhaitent.

3 Handistands 2012 : évaluation

Le secrétariat informe le CCPH que l'édition 2012 de Handistands a attiré entre 40 et 45 visiteurs. Bien que ce soit plus que les années précédentes, c'est toujours trop peu de l'avis général. Il est proposé d'améliorer la promotion de l'événement, de changer de lieu et peut-être d'abandonner la date fixe du 3 décembre. S'agissant de la date, il y a un

1 Inschrijving van de variapunten in de dagorde
en goedkeuring van het verslag van 29 november 2012.

2 Mededelingen

De heer Mohamed Ouriaghli, de nieuwe Schepen van Gelijke Kansen en Voorzitter van de APH, stelt zich voor en heet de Raadsleden welkom. Hij suggereert om eventueel van vergaderzaal te veranderen (op het gelijkvloers bij voorkeur), indien de Raadsleden dit wensen.

3 Handistands 2012: evaluatie

De editie 2012 van Handistands heeft tussen 40 en 45 bezoekers gelokt. Hoewel dit meer is dan de voorbije jaren blijft het nog altijd te weinig. Er wordt voorgesteld om de promotie rond het evenement te verbeteren, van locatie te veranderen en eventueel van de vaste datum 3 december af te stappen. Inzake dit laatste moet er een keuze

Service Égalité des Chances

VILLE DE BRUXELLES

egalitedeschances@brucityv.be - 02 279 21 10

Dienst Gelijke Kansen

STAD BRUSSEL

gelijkekansen@brussel.be - 02 279 21 10

choix à faire : si l'événement se déroule en semaine, les professionnels auront plus de facilités à être là, au détriment des gens qui travaillent par ailleurs. Si l'activité a lieu un samedi, il y aurait potentiellement plus de public handicapé travaillant la semaine, mais moins de professionnels.

S'agissant du lieu, le secrétariat mentionne deux possibilités intéressantes : d'une part le Hall d'Honneur du **Stade Roi Baudouin**, qui est parfaitement accessible, d'autre part le hall de la **Tour des finances** où se trouve le Service public fédéral de la Sécurité sociale, suite à l'invitation du Secrétaire d'état en charge des personnes handicapées, Philippe Courard. Il est décidé de constituer un **groupe de travail** pour préparer l'édition 2013 au mieux.

4 Propositions d'activités 2013

Chaque année le CCPH organise une **conférence**. Les Conseillers peuvent envoyer leurs idées au secrétariat et on en reparlera dans les prochaines semaines.

D'autre part, le secrétariat propose la projection d'un **film** à l'affiche actuellement : « [The Sessions](#) » (Ben Lewin, 2012 – 95'), l'histoire d'un écrivain paraplégique et de sa rencontre avec une assistante sexuelle. Le film serait éventuellement accompagné d'un débat ou d'une séance de question-réponses. Mme De Busschere rappelle qu'il ne faut pas oublier des sous titres ou un système d'audiodescription pour les personnes malvoyantes ou non voyantes.

5 Points divers

a) Le secrétariat a reçu deux demandes du Conseil consultatif des Seniors (CCS) de la Ville de Bruxelles. Suite au projet de l'Échevine Marion Lemesre sur la **réforme de la politique de stationnement**, le CCS propose d'adapter le plan aux besoins des seniors. Le CCS désire que le

gemaakt worden: indien het evenement plaatsvindt op een weekdag is het gemakkelijker voor professionelen om aanwezig te zijn, maar niet voor anderen. Indien de activiteit doorgaat op een zaterdag zouden er meer personen met een handicap aanwezig kunnen zijn die werken tijdens de week, maar minder professionelen.

Op het gebied van de plaats zijn er twee interessante opties: enerzijds de Erehal van het **Koning Boudewijnstadion**, die volledig toegankelijk is. Anderzijds is er de **Finance Tower** waar zich de Federale Overheidsdienst Sociale Zekerheid bevindt, op uitnodiging van Staatssecretaris voor Personen met een handicap Philippe Courard. Er wordt beslist om een **werkgroep** op te richten om de editie 2013 terdege voor te bereiden.

4 Voorstellen voor activiteiten 2013

De APH organiseert jaarlijks een **conferentie**. Raadsleden kunnen hun ideeën aan het secretariaat voorleggen en deze zullen de komende weken verder besproken worden.

Verder wordt voorgesteld een recente **film** te vertonen genaamd "[The Sessions](#)" (Ben Lewin, 2012 – 95'), over een schrijver in een ijzeren long en zijn ervaringen met een sekswerker. De film kan eventueel begeleid worden door een debat of een vraag-en-antwoordsessie. Mevr. De Busschere herinnert eraan dat men niet mag vergeten ondertitels en audiobeschrijving te voorzien voor slechtziende of blinde personen.

5 Variapunten

a) Het secretariaat heeft twee vragen ontvangen van de Adviesraad voor Senioren (AS) van de Stad Brussel. Als reactie op het project van Schepen Marion Lemesre rond de **parkeerbeleidhervorming** wil de AS het voorgestelde plan aanpassen aan de noden van de

VILLE DE BRUXELLES**Conseil consultatif
de la
Personne handicapée****STAD BRUSSEL****Stedelijke Adviesraad
voor
Personen met een Handicap**

CCPH apporte son soutien à leur proposition, qui constitue en l'attribution d'une carte de stationnement sans plaque à tous les seniors (+ de 65 ans) de la Ville. La carte « senior » existerait en complément de la carte riverain et ne serait pas liée strictement à un véhicule, mais bien à une personne. Le but est que cette carte puisse être prêtée aux personnes assistant les seniors dans leur vie quotidienne (famille, infirmière, autres aidants...). Elle leur offrirait une série d'avantages pour se stationner plus près de leurs destinations et dans une certaine mesure de manière gratuite (les détails sont disponibles dans le document annexé au présent rapport).

Il est à noter que les seniors n'auraient pas accès aux places réservées aux PMR. De manière générale, le CCPH estime qu'une carte proposée sans limites ne convient pas, ce système est trop permissif et il serait facile de frauder. Des alternatives existent déjà, comme des cartes pour les médecins généralistes et le personnel médical, il faudrait s'en inspirer. Eventuellement, le CCPH est prêt à soutenir la proposition moyennant la mise en place de limites fermes et de modifications.

Le Président explique alors que cette proposition regarde au premier chef l'Echevin en charge des Seniors, qui devrait le porter au Collège. Si l'avis du CCPH est sollicité ensuite, le Conseil consultatif sera prêt de faire le nécessaire. D'autant plus que le plan de Mme Lemesre n'est pas encore connu dans son entièreté. Les Conseillers du CCPH sont d'accord et préfèrent se concentrer sur le nombre trop réduit de places pour PMR et la difficulté d'y accéder lorsqu'un fraudeur s'y est stationné de manière illégale.

Le CCS a également demandé au secrétariat d'informer le CCPH de la tenue d'une semaine d'action « **Adaptation au logement** » du 11 au 15 mars au Bureau de liaison de Laeken, Boulevard Emile Bockstaël 246 à 1020 Laken.

seniores. De AS vraagt dat de APH zijn steun verleent aan dit voorstel, dat erin bestaat een nummerplaatloze parkeerkaart toe te kennen aan alle senioren (65-plussers) van de Stad Brussel. De "seniorenkaart" zou bestaan ter aanvulling van de bewonerskaart en zou niet verbonden zijn aan een voertuig, maar aan de persoon zelf. Zodoende kan de kaart worden uitgeleend aan de personen die de senioren bijstaan in het dagelijkse leven (familie, verplegers, assistenten...). Ze biedt een reeks voordelen waardoor senioren zich dichter bij de bestemmingen zouden kunnen parkeren en dit in zekere mate gratis (zie het bijgevoegde verslag voor verdere details).

Er wordt genoteerd dat de senioren niet het recht zouden verkrijgen om zich te parkeren op plaatsen voor PMH. De APH stelt dat de voorgestelde kaart zonder beperkingen geen geschikte oplossing is: het systeem is te permissief en leidt gemakkelijk tot misbruik. Er bestaan bovendien al alternatieven zoals kaarten voor huisartsen en medisch personeel, waar men zich op kan baseren. De APH is eventueel bereid om het voorstel te steunen mits enkele beperkingen en wijzigingen.

De Voorzitter legt vervolgens uit dat dit voorstel in de eerste plaats een kwestie is voor de Schepenen bevoegd voor Senioren, die het aan het College dient voor te leggen. Indien het advies van de APH op dit punt gevraagd wordt, zal de Adviesraad klaarstaan om het nodige te doen. Bovendien is het plan van Schepenen Lemesre nog niet volledig klaar. De Raadsleden van de APH zijn het hiermee eens en verkiezen zich te concentreren op het te kleine aantal parkeerplaatsen voor PMH en de moeilijkheden die ontstaan door personen die zich illegaal op deze plaatsen parkeren.

Ten tweede heeft de AS het secretariaat gevraagd de Adviesraad te informeren over de "**Actieweek rond wonen**" van 11 tot 15 maart in het Verbindingsbureau van Laken, Émile Bockstaellaan 246 te 1020 Laken.

Service Egalité des Chances

VILLE DE BRUXELLES

egalitedeschances@brucityv.be - 02 279 21 10

Dienst Gelijke Kansen

STAD BRUSSEL

gelijkekansen@brussel.be - 02 279 21 10

b) Monsieur Peeters porte à l'attention du Conseil des **problématiques concernant le stationnement pour PMR**. Il y a en ce moment une enquête publique menée par Bruxelles-Mobilité, un service régional. Cette enquête se poursuit jusqu'au 21 mars via le site web de la Région de Bruxelles-Capitale : <http://www.bruxellesmobilite.irisnet.be/news/la-region-se-dote-dun-plan-de-stationnement/> (en annexe : le document d'information en format PDF).

Selon M. Peeters, ce plan comporterait des lacunes et certaines directives ne seraient pas appliquées. Quid de l'accès aux parcmètres, si le stationnement devait devenir payant pour les PMR dans certaines zones ? Monsieur Peeters souhaite également souligner plusieurs problèmes dans l'action des services de Police. D'une part il faudrait un contrôle accru des cartes de stationnement des personnes handicapées : certaines fraudes sont manifestes. De plus, dans la rue Orts par exemple, les policiers appelés sur place confondent les vieux marquages et les nouvelles zones pour PMR signalées par un panneau. Il faut aussi relever qu'une fois verbalisée par une première équipe de Police, la voiture stationnée illégalement ne peut pas être embarquée à la demande d'une deuxième équipe de Police plus tard dans la journée car on ne peut pas sanctionner deux fois une même infraction.

Il est donc proposé de réactiver le groupe de travail « **Travaux publics et accessibilité** » qui se concentrera sur la problématique du stationnement. Il faudrait aussi s'inspirer de l'expérience flamande en matière de zones rouges payantes pour le PMR. Il y a aussi des propositions pour dépenaliser le stationnement illégal sur les places pour PMR et de charger le service des horodateurs d'infliger les amendes, car les services de Police ont beaucoup d'autres missions, ce qui augmenterait peut-être le nombre de sanctionnés et donc la diminution du stationnement illégal. Monsieur Mputu Boyelo évoque la possibilité de réaliser une campagne de prévention télévisuelle, mais cela a déjà été fait à de

b) De heer Peeters vestigt de aandacht van de Adviesraad op de **PMH-parkeerproblematiek**. Momenteel wordt door de Gewestdienst Mobiel Brussel een openbare enquête uitgevoerd. De vragenlijst is beschikbaar tot 21 maart op de website van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest: <http://www.bruxellesmobilite.irisnet.be/news/la-region-se-dote-dun-plan-de-stationnement/> (in bijlage : het informatiedocument in PDF-formaat).

Volgens dhr. Peeters bevat dit plan lacunes en worden sommige richtlijnen er niet in toegepast. Hoe zit het met de parkeermeters indien parkeren betalend wordt voor PMH in bepaalde zones? De heer Peeters wil het eveneens hebben over de verschillende problemen met de prestaties van de Politiediensten. Er is enerzijds nood aan een scherpe controle op de parkeerkaarten van personen met een handicap: hiermee wordt soms gefraudeerd. Bovendien vergissen de agenten zich soms tussen oude wegmarkeringen en nieuwe PMH-zones aangeduid door een bord, zoals momenteel in de Ortsstraat. Daarnaast wordt aangekaart dat wanneer een illegaal geplaatst voertuig een boete heeft gekregen van een Politieploeg, dit niet weggesleept mag worden op vraag van een tweede ploeg later op de dag, omdat men eenzelfde overtreding niet dubbel mag bestraffen.

Er wordt dus voorgesteld om de werkgroep "**Openbare werken en toegankelijkheid**" te reactiveren, zodat deze zich kan concentreren op de parkeerproblematiek. Men kan eveneens ten rade gaan bij het parkeerbeleid voor PMH in de rode betaalzones in Vlaanderen. Er zijn ook voorstellen om het illegaal parkeren op plaatsen voor PMH uit de strafrechterlijke sfeer te halen en de parkeerwachters hiermee te belasten, aangezien de Politiediensten veel andere taken hebben. Hierdoor zou het aantal boetes kunnen stijgen en het fout parkeren afnemen. Er wordt bovendien voorgesteld een preventiecampagne te organiseren, maar dit is al erg vaak gedaan en heeft weinig tot geen impact

nombreuses reprises sans avoir beaucoup d'impact sur le comportement de certains automobilistes indéclicats.

c) Mme Linard souhaite évoquer le problème de l'augmentation des **tarifs de la STIB** pour les seniors. Quid des personnes avec un handicap ? Apparemment, pour le moment la situation reste inchangée. Les personnes malvoyantes ou aveugles ont droit à des aides dans certains cas. Il faudra être attentif à cela dans le futur. Madame Montini propose de mettre sur le site web de la Ville une synthèse de toutes les possibilités d'aide au transport pour les personnes handicapées.

d) Mme Collet relève des problèmes qu'elle dénonce depuis des années déjà, dans son **quartier entre la Place Rogier et la Bourse** : des trottoirs et des voiries sont parfois impraticables pour des voiturettes ; potelets gênants ; bordures trop hautes même après travaux ; restaurateurs indéclicats ; trous non rebouchés car travaux plus importants prévus plus tard ; largeur des trottoirs.... Enfin, Mme Collet dénonce le manque de solution pour aller voter dans un **bureau de vote accessible** près de chez elle. Malgré de nombreuses demandes, toujours rien n'a été fait pour elle. Elle souhaite également proposer d'inclure une signalétique dans le **Brusseleir** pour indiquer si les activités présentées sont accessibles ou pas.

Le Président répond que le rôle de l'Echevin de l'Egalité des chances est bien de dispatcher les demandes et d'interpeller les différentes autorités responsables dans les matières impliquées. Mme Farkas parle par exemple de l'inaccessibilité du Palais de Justice, qui est un bâtiment géré par le Gouvernement fédéral. Dans un tel cas, le CCPH peut avertir les responsables par une lettre.

Monsieur Gerez demande si il est possible de relancer certains dossiers entamés sous la mandature précédente : accessibilité des terrasses

op het gedrag van foutparkeerders.

c) Mevr. Linard vertelt over de verhoging van de **MIVB-tarieven** voor senioren. Worden ook personen met een handicap hierdoor getroffen? Blijkbaar blijft de situatie momenteel nog onveranderd. Blinde of slechthziende personen hebben recht op assistentie in bepaalde gevallen. Toch moet men waakzaam blijven in de toekomst. Mevr. Montini stelt voor om op de website van de Stad een synthese te plaatsen van alle mogelijkheden rond transportassistentie voor personen met een handicap.

d) Mevr. Collet vertelt over de problemen waarmee zij al jaren kampt in haar **buurt tussen het Rogierplein en de Beurs**: sommige trottoirs en wegen zijn moeilijk begaanbaar voor rolstoelen; paaltjes en terrassen vormen hindernissen, drempels zijn te hoog na werken; gaten worden niet onmiddellijk opgevuld omdat er al werken voorzien zijn; voetpaden zijn te smal... Mevr. Collet vertelt hierna over haar herhaaldelijke vraag om in een **toegankelijk stembureau** dicht bij haar woonst te gaan stemmen. Ondanks talrijke aanvragen heeft ze nog steeds geen antwoord of oplossing gekregen. Ze stelt ten derde voor om in de **Brusseleir** aan te geven welke activiteiten in de agenda toegankelijk zijn en welke niet.

De Voorzitter antwoordt dat het zijn rol is als Schepen van Gelijke Kansen om deze aanvragen door te spelen aan de verschillende partijen bevoegd voor de aangehaalde problemen. Mevr. Farkas heeft het bijvoorbeeld over de ontoegankelijkheid van het **Justitiepaleis**, een gebouw beheerd door de Federale Overheid. Dit is een geval waarin de APH de verantwoordelijken op de hoogte kan brengen via een brief.

Dhr. Gerez vraagt of het mogelijk is om sommige dossiers uit de vorige mandaatperiode nieuw leven in te blazen: toegankelijkheid van de terrassen van

VILLE DE BRUXELLES

Conseil consultatif
de la
Personne handicapée

STAD BRUSSEL

Stedelijke Adviesraad
voor
Personen met een Handicap

des restaurants, aménagement des voiries etc. Il demande également de pouvoir avoir une vue sur le **projet NEO** (aménagement du plateau du Heysel), avant le lancement des travaux afin que le CCPH puisse donner un avis en amont sur les infrastructures prévues. Apparemment, il n'y a pas encore de plans consultables ou de cahiers des charges. Il faudra encore attendre plusieurs mois.

e) Madame De Busschere soumet les problèmes des **cyclistes** qui ont le droit de passer au feu rouge sous certaines conditions. C'est effrayant pour les personnes non et malvoyantes car elles n'entendent pas les vélos arriver et les feux ne sont donc plus une sécurité assurée. Monsieur Gerez explique qu'il va y avoir un élargissement de la Commission vélo régionale qui s'appellera « Commission Modes de déplacement actifs », qui donnera une grande place aux personnes handicapées pour la mise en œuvre d'un plan piétons. Il suggère que l'ONA envoie un représentant pour défendre le point de vue du public aveugle et malvoyant.

f) Monsieur Peeters relève également des problèmes d'accessibilité lors d'événements comme le **Brussels Summer Festival** et les **Plaisirs d'hiver**. Il suggère que les organisateurs fassent appel à une société de consultance en accessibilité pour trouver des solutions pour les éditions futures. Monsieur El Bidadi fait part de son expérience positive au Brussels Summer Festival, où se trouvait un podium spécial pour PMR. Certes, une des cinq scènes n'était pas accessibles mais les quatre autres l'étaient.

Prochaine réunion du CCPH :

Le jeudi 16 mai 2013 à 18h au Centre administratif de la Ville de Bruxelles.

restaurants, (her)aanleg van wegen enz. Hij vraagt ook om inzage in het **NEO-project** (heraanleg van het Heizelplateau) vóór de werken aanvangen, zodat de APH voorafgaandelijk een advies kan geven over de voorziene infrastructuur. Blijkbaar bestaan er momenteel nog geen raadpleegbare plannen of lastenboeken; deze gaan nog enkele maanden op zich laten wachten.

e) Mevr. De Busschere haalt het probleem aan van de **fietsers** die onder bepaalde voorwaarden het recht hebben om door het rood licht te rijden. Dit is gevaarlijk voor blinde en slechtziende personen wanneer zij de fietsen niet horen aankomen en de verkeerslichten hun veiligheid niet langer verzekeren. Dhr. Gerez legt uit dat er een uitbreiding zal komen van de Gewestelijke fietscommissie, genaamd "Comissie van actieve verplaatsingswijzen", die personen met een handicap een belangrijke plaats zal geven in het voetgangersplan. Hij stelt voor dat het ONA een vertegenwoordiger afvaardigt om het standpunt van personen met een visuele handicap te verdedigen.

f) Dhr. Peeters haalt nog enkele toegankelijkheidsproblemen aan i.v.m. het **Brussels Summer Festival** en **Winterpret**. Hij stelt voor dat de organisatoren een beroep doen op een adviesbureau gespecialiseerd in toegankelijkheid om oplossingen te vinden voor toekomstige edities. Dhr. El Bidadi vertelt over zijn positieve ervaringen op het Brussels Summer Festival, waar zich een speciaal podium voor PMH bevond. Eén op vijf podia was inderdaad niet toegankelijk, maar de andere vier waren dat wel.

Volgende vergadering van de APH:

Donderdag 16 mei 2013 om 18u in het Administratief Centrum van de Stad Brussel.